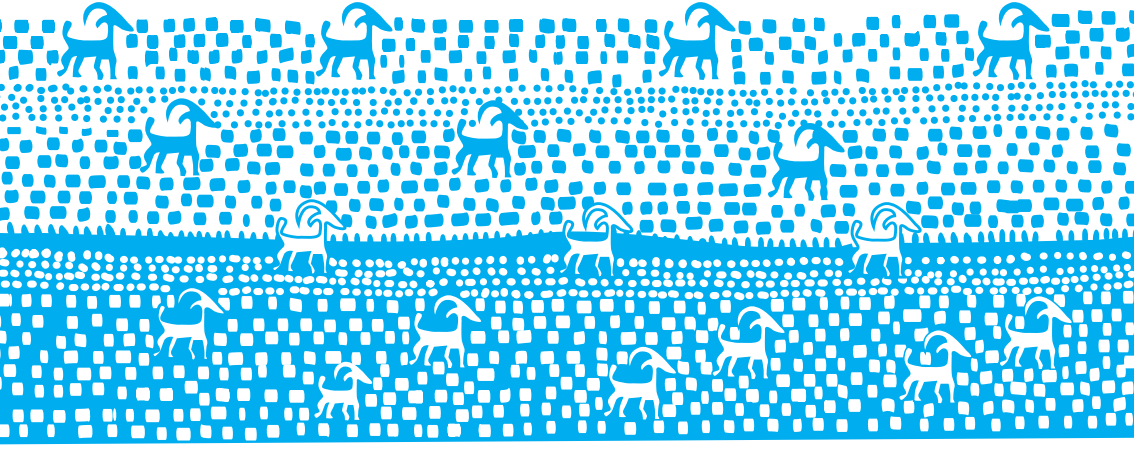
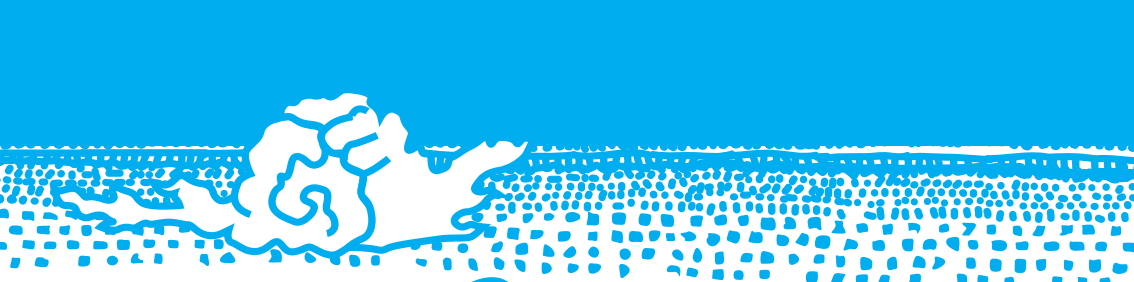

کنکور سراسری ۹۸

۱ در کدام تشبیه وجه شبه ذکر نشده است؟

- ۱) چون مار زخم خورده دل افتد به پیچ و تاب
 - ۲) چون رخ من شده است رنگ زمین
 - ۳) جهان چون نی هزاران ناله دارد
 - ۴) در وفای عشق تو مشهور خوبانم چو شمع
- هر گه که یاد طرّه پیچان کند تو را
چون دم من شده است طبع زمان
که یک نی دید از شکرستانی؟
شب نشین کوی سربازان و رندانم چو شمع

۲ آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

- «جای خنده است سخن گفتن شیرین پیش»
- ۱) استعاره، مجاز، کنایه، تلمیح
 - ۲) تشبیه، ایهام، مجاز، حسن تعلیل
 - ۳) استعاره، ایهام تناسب، تلمیح، تناقض
 - ۴) تشبیه، ایهام، استعاره، ایهام تناسب

۳ بیت زیر «فاقد» کدام آرایه‌های ادبی است؟

- «شود از مهر خموشی دل خامش گویا
جوش می در جگر خم ز سر بسته بود»
- ۱) ایهام، حس آمیزی
 - ۲) استعاره، تناقض
 - ۳) تشبیه، مراعات نظیر
 - ۴) مجاز، اسلوب معادله

۴ ترتیب آرایه‌های «استعاره، تشبیه، پارادوکس و حسن تعلیل» در ابیات زیر کدام است؟

- الف) دلم به پیش تومی خواست جان فرستادن
ب) ز میوه گرچه در این بوستان سبکباریم
ج) مگر ای زلف ز حال دلم آگه شده‌ای
د) خواهم اندر پایش افتادن چو گوی
- ۱) الف، ب، د، ج
۲) الف، د، ب، ج
۳) ج، د، ب، الف
۴) د، ب، الف، ج
- ولی کبوتر جان را نبود قوت بال
همان چو سرو به آزادگی گرفتاریم
که پراکنده و شوریده و سرگردانی
ور به چوگانم زند هیچش مگوی

۵ تعداد تشبیهات کدام بیت، بیشتر است؟

- ۱) ای بهشتی رخ طوبی قد خورشید لقا
 - ۲) از طاق ابروانت وز تار گیسوانت
 - ۳) تو مهر درخشنده و من ذره محتاج
 - ۴) گاهی از جلو شیرین‌روشی مجنونم
- بشنو این بیت خوش از خسرو جاوید لقا
هم خسته کمانیم هم بسته کمندیم
تو خانه فروزنده و من خانه به دوشم
گاهی از خنده شیرین‌منشی فرهادم

آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

- «چو غنچه بر سرم از کوی او گذشت نسیمی که پرده بر دل خونین به بوی او بدریدم»
- (۱) تشبیه، مجاز، تلمیح، تضاد (۲) ایهام، تشبیه، جناس، کنایه
- (۳) کنایه، تشبیه، حس آمیزی، مجاز (۴) مجاز، ایهام، مراعات نظیر، حس آمیزی

آرایه‌های مقابل همه ابیات تماماً درست است؛ به جز:

- (۱) لاله دل در دم جان بخش سحر می‌بندد غنچه جان پیشکش باد صبا می‌آرد
(استعاره، اسلوب معادله)
- (۲) از آن دلبستگی دارد دل ما با سر زلفش که هر تاری ز گیسویش رگی با جان ما دارد
(حسن تعلیل، مراعات نظیر)
- (۳) به روز حشر چو بوی تو بشنود خواجه ز خاک مست برون افتد و کفن بدر
(حس آمیزی، مجاز)
- (۴) چنان کاندر پریشانی سرافرازی کند زلفش توانایی چشم ساحرش در ناتوانی بود
(تناقض، استعاره)

ترتیب آرایه‌های «جناس، تشخیص، مجاز، تضاد» در کدام ابیات است؟

- الف) پیش رفتار تو پا برنگرفت از خجلت سروسرکش که به ناز از دو قامت برخاست
- ب) ای نسیم کوی معشوق این چه باد خرم است تا کجا بودی که جانم تازه می‌گردد به بوی
- ج) بی دیدن خرامش سر کوچه‌ها ستادم بی جلوه جلالش در خانه‌ها نشستم
- د) چگونه از خط حکم تو سر بگردانم که من مطیع و حکم تو پیش بنده مطاع
- (۱) الف)، (ب)، (د)، (ج) (۲) (ب)، (الف)، (ج)، (د)
- (۳) (ب)، (الف)، (د)، (ج) (۴) (د)، (ب)، (ج)، (الف)

در کدام بیت، هر دو تشبیه گسترده و فشرده وجود دارد؟

- (۱) هر که از مهر تو چون ذره شود سرگردان دورش از روی چو خورشید درخشان مگذار
- (۲) من که با زلف چو چوگان تو گویی زنم بیش از این گوی دلم در خم چوگان مگذار
- (۳) چند چون مرغ کنی سوی گلستان پرواز راه آمد شد بستان به صبا باز گذار
- (۴) تو که یک ذره نداری خبر از آتش مهر ذره بی‌سر و پا را به هوا باز گذار

آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

- «آب آتش می‌برد خورشید شب پوش شما می‌رود آب حیات از چشمه نوش شما»
- (۱) استعاره، تشخیص، تلمیح، تضاد (۲) مجاز، جناس تام، تضاد، تلمیح
- (۳) ایهام، استعاره، جناس تام، پارادوکس (۴) مجاز، ایهام، تشخیص، پارادوکس

۱۱ هر دو آرایهٔ مقابل کدام بیت، درست است؟

- (۱) پیمانهٔ حیاتم پر شد فغان که نتوان پیمان از او گرفتن پیوند از او بریدن
(حسن تعلیل - جناس)
- (۲) برخیز تا به پای شود روز رستخیز وانگه ببین شهید غمت در چه حالت است
(تلمیح - ایهام)
- (۳) شد چمن انجمن از بوی خوشش پنداری که سمن در بغل و گل به گریبان دارد
(جناس - حس آمیزی)
- (۴) اسباب پریشانی جمع است برای من جمعیت اگر خواهی زان طرهٔ پریشان باش
(پارادوکس - مجاز)

۱۲ آرایه‌های «اسلوب معادله، تلمیح، تشبیه، حس آمیزی» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شود؟

- (الف) وصل، هجران است اگر دل‌ها ز یکدیگر جداست هجر باشد وصل اگر دل‌ها به هم پیوسته است
(ب) آبی که زندگانی جاوید می‌دهد دارد اگر وجود، شراب شبانه است
(ج) نیست پروا عاشقان را از نگاه تلخ یار دود خشک شمع ریحانِ تر پروانه است
(د) از تهی مغزی است امید گشاد از ماه عید ناخن تنها برای پشت سر خاریدن است
- (۱) ج، ب، الف، د (۲) ج، ب، د، الف
(۳) د، ب، الف، ج (۴) د، ج، ب، الف

۱۳ آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

- «شکرت شور جهانی و جهانی مشتاق عالمی تشنه و عالم همه پر آب زلال»
- (۱) استعاره، ایهام، تضاد، مراعات نظیر
(۲) ایهام، مجاز، مراعات نظیر، تشبیه
(۳) تشبیه، ایهام تناسب، جناس تام، تضاد
(۴) استعاره، ایهام تناسب، مجاز، اغراق

۱۴ آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

- «بی‌برگی ما برگ نشاط است چمن را شیرازهٔ گلزار بود خار و خس ما»
- (۱) تشبیه، استعاره، پارادوکس، مجاز
(۲) استعاره، پارادوکس، مجاز، حسن تعلیل
(۳) تشبیه، تضاد، کنایه، اسلوب معادله
(۴) استعاره، حسن تعلیل، اسلوب معادله، مجاز

۱۵

آرایه‌های مقابل کدام بیت، «هر دو» درست است؟

- (۱) بر آستان یارم برد آسمان غبارم بالا گرفت کارم در منتهای پستی
(پارادوکس، مجاز)
- (۲) سکندروار در ظلمت بسی لب‌تشنه گردیدم که جام باده شد سرچشمه آب بقای من
(تلمیح، استعاره)
- (۳) آن لب‌رنگین سخن‌بی‌خواست گویامی‌شود غنچه چون افتاد بازیگوش خود وامی‌شوی
(حسن آمیزی، تشخیص)
- (۴) چون به چهره بفشانی چین زلف مشک‌افشان کس به هیچ نستاند بار نافه چین را
(جناس تام، حسن تعلیل)

۱۶

ترتیب ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های: «مجاز، حسن تعلیل، حسن آمیزی، استعاره و ایهام»، کدام است؟

- (الف) چو چشمه خضر ارشع من روان افزاست عجب مدار که آن عین آب حیوان است
- (ب) گل امید من آن روز رنگ می‌گیرد که بشنوم ز لب لعل یار بوی شراب
- (ج) مردم دریا نیندیشد ز طوفان زان سبب مردم چشمم فرو برده است دایم سر در آب
- (د) سر بابوس تو دارم من و هیاهات کجا نه چنان پایه چنین بی‌سر و پایی برسد
- (هـ) فشانند سنبل و چون گل ز غنچه رخ بنمود کشید قامت و چون سرو در چمن بنشست
- (۱) ب، ج، الف، هـ، د (۲) ب، د، هـ، ج، الف
- (۳) د، ج، ب، هـ، الف (۴) د، هـ، ب، الف، ج

۱۷

کدام بیت، دارای «تلمیح، تضمین و حسن تعلیل» است؟

- (۱) نیازی نیست باشعرم تخلص خواجه خود فرمود که چرخ، این سکه دولت به نام شهریاران زد
- (۲) شهرری خالی شد از مهر و محبت خواجه گفت مهربانی کی سرآمد شهریاران را چه شد
- (۳) نگین ملک سلیمان چراغ عرش خداست گردش نه حلقه بر انگشت اهرمن باشد
- (۴) لاله چون تاج فریدون بدرخشد کز کوه پرچم کاوه نوروز پدیدار آمد

۱۸

آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

- «ساز هستی غیر آهنگ عدم چیزی نداشت هر نوایی را که وا دیدم خموشی می‌سرود»
- (۱) استعاره، مجاز، ایهام، تضاد، حسن تعلیل
 - (۲) تشبیه، مجاز، پارادوکس، کنایه، حسن تعلیل
 - (۳) تشبیه، تضاد، ایهام، پارادوکس، حسن آمیزی
 - (۴) استعاره، اغراق، ایهام تناسب، جناس، حسن آمیزی

۱۹ آرایه‌های مقابل همه ابیات تماماً درست است؛ به جز:

- ۱) این عالم پرشور که آرام ندارد از دامن صحرای تو یک موج سراب است
(تشبیه، مجاز)
- ۲) از نرگس بیمار بود تازگی حسن معموری آفاق ز دل‌های خراب است
(تناقض، استعاره)
- ۳) در دل فکند شور جزا گریه تلخش از آتش رخسار تو هر دل که کباب است
(حسن آمیزی، ایهام تناسب)
- ۴) مجنون چه کند مست نگردد، که در این دشت هر موج سرابی که بود موج شراب است
(تلمیح، جناس)

۲۰ ترتیب ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «مجاز، تشبیه، استعاره، ایهام تناسب و تلمیح» در کدام گزینه درست است؟

- الف) می‌زند حلقه زلف تو در غارت جان
ب) گریه‌کن شیهه کند چشم تو مردم رامست
ج) جان صوفی نشد از جام کدورت صافی
د) می به هشیار ده ای ساقی مجلس که مرا
ه) خوردم از دست تو جامی که جهان جرعه‌اوست
- ۱) ج، الف، د، ب، ه
۲) ج، ب، ه، الف، د
۳) ه، الف، ب، د، ج
۴) ه، ج، الف، ب، د

۲۱ در کدام بیت، بیشترین تشبیه وجود دارد؟

- ۱) چون تو خورشیدی نتابیده‌است در ایوان حُسن
- ۲) شب فراق که داند که تا سحر چند است
- ۳) سوزن فکرت شکست رسته طافت گسیخت
- ۴) آشفته سخن چو زلف جانان خوشتر

۲۲ واژه «سر» در کدام بیت مجاز نیست؟

- ۱) کار با عشق فتاد، از سرم ای عقل برو
 - ۲) عذری بنه اول که تو درویشی و او را
 - ۳) مگر که سر بدهم و نه من ز سر نهم
 - ۴) مشک با حلقه مویت سر سودا دارد
- چه دهی و سوسه دیدم هنری نیست تو را
در مملکت حسن سر تاجوری بود
امید وصل در این ره چو پای بنهادم
کج خیالی است مگر مشک ختار اسوداست

۲۳

آرایه‌های مقابل همهٔ ابیات «هر دو» درست است؛ به‌جز:

- (۱) کمند زلف تو سر حلقهٔ نجات من است که رستم از همه تا صید این کمند شدم
(پارادوکس - تشبیه)
- (۲) صبح امید خندهٔ شادی نمی‌کند تا نا امید از همه دنیا نمی‌شود
(تشبیه - استعاره)
- (۳) صبر من بالب شیرین تو ز اندازه گذشت تنگ شد حوصله تنگ شکری پیدا نیست
(ایهام - تلمیح)
- (۴) قبول پرتو احسان ز آفتاب مکن که ماه یک‌شبه را منتش دو تا کرده است
(حسن تعلیل - استعاره)

۲۴

آرایه‌های «تشبیه، مجاز، حس آمیزی و اسلوب معادله» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- الف) چون نباشد عید طفلان صحبت رنگین من؟ می‌کند مجنون من دست نگارین سنگ را
 - ب) از خیال یار دل شد کعبهٔ حاجت مرا نقش شیرین در نظرها ساخت شیرین سنگ را
 - ج) غوطه در خون می‌دهد دل را فروغ داغ عشق می‌کند خورشید عالمتاب رنگین سنگ را
 - د) یک دل افسرده بی‌داغ از دم گرم نماند در بهار از لاله گردد چهره رنگین سنگ را
- (۱) (ب)، (الف)، (د)، (ج)
 - (۲) (ب)، (د)، (الف)، (ج)
 - (۳) (ج)، (ب)، (د)، (الف)
 - (۴) (د)، (الف)، (ب)، (ج)

۲۵

همهٔ واژه‌ها در بیت زیر آرایهٔ ایهام یا ایهام تناسب دارند؛ به‌جز:

- «خسرو آن است که چون ملک وصال دریافت لعل شیرین تو را دید و شکر گرد آورد»
- (۱) خسرو (۲) شیرین
 - (۳) شکر (۴) وصال

۲۶

آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

- «زنده به بوی توام بوی ز من وا مگیر تشنهٔ روی توام باز مدار از من آب»
- (۱) کنایه، تشبیه، ایهام تناسب، مجاز
 - (۲) استعاره، تشبیه، کنایه، جناس همسان
 - (۳) کنایه، تشبیه، ایهام، جناس ناهمسان
 - (۴) استعاره، ایهام تناسب، مجاز، جناس همسان

۲۷

در همهٔ ابیات، آرایهٔ «تشبیه و استعاره» یافت می‌شود؛ به‌جز:

- ۱) پرده‌بردارای قمر پنهان مکن تنگ شکر
- ۲) مشک و عنبر گرز مشک زلف یارم بو کند
- ۳) تنگ شکر شود همه کام و دهان من
- ۴) چنگ را در عشق او از بهر آن آموختم

۲۸

کدام بیت، فاقد «ایهام» است؟

- ۱) چه سود نرگس سرمست رانصیحت بلبل
- ۲) در تابم از دوسنبل هندوت کز چه روی
- ۳) دلی کز خرمن شادی نشد یک دانه اش حاصل
- ۴) در پرده از ناراستی راه مخالف می‌زنی

۲۹

در کدام بیت تشبیه، استعاره و مجاز «همگی» وجود دارد؟

- ۱) گر بدین پسته خندان به چمن بنشینی
- ۲) تو در حسن، لیلای خرگه نشینی
- ۳) گر بوسه‌ای توان زد یا قوت آن دولب را
- ۴) خاک سر راهت شدم ای لعبت چالاک

۳۰

آرایه‌های مقابل همهٔ ابیات «کاملاً» درست است؛ به‌جز:

- ۱) گرچه در مصر فراموشی مقید مانده‌ایم
 - ۲) حسرت برم از خسرو و فرهاد که در عشق
 - ۳) نظر لطف ز مهر و مه کم کاسه مجوی
 - ۴) معنی رنگین به ناز کدل رساند خویش را
- می‌رسد چون جامهٔ یوسف به کنعان بوی ما
(تلمیح، ایهام)
- نه زر به ترازویم و نه زور به بازو
(لف و نشر، واج‌آرایی)
- خواب آسودگی از چشم نگهبان مطلب
(ایهام تناسب، اسلوب معادله)
- بادۀ گلگون ندارد بهتر از مینا نقاب
(تشبیه، حس آمیزی)

۳۱

آرایه‌های «مجاز، ایهام، حسن تعلیل و استعاره» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- الف) به‌خون از نعمت‌الوان قناعت کن که مشک‌تر
ب) زمین قابل اگر بهر فکر می‌طلبی
ج) غنچهٔ دلگیر ما را برگ شکر خند نیست
د) تادور از آن لب شکرین همچونی شدیم
- به خون خوردن شد از ناف غزالان ختن پیدا
ز پیش مصرع ما بیشتر شود پیدا
ای نسیم عافیت، شبگیر کن از کوی ما
ترجیع‌بند ناله بود بند بند ما
- ۱) ب، الف، ج، د ۲) ب، د، الف، ج ۳) ج، الف، د، ب ۴) ج، د، ب، الف

ترتیب آرایه‌های «استعاره، حس آمیزی، حسن تعلیل، ایهام و لف و نشر» در کدام ابیات است؟

الف) کاش در پرده شب و روز پیوشی رویت تا ننازد فلک سقله به خورشید و مهش
 ب) ابراز آن پیدا شود کز رشک خورشید رخت آستین بر رخ نهد با دامن تر آفتاب
 ج) مگر ز چشم تو دم زد به گلستان نرگس که از خمار سحر حالتی دژم دارد
 د) همه فدای تو کردند جان شیرین را چه شاهدی تو که بهتر ز جان شیرینی
 ه) تنگ شکر تلخکام از خنده شیرین او گلبن تر سرخ روی از گریه رنگین من

(۲) ب، ه، الف، د، ج

(۱) ب، د، ه، ج، الف

(۴) ج، ه، ب، د، الف

(۳) ج، د، الف، ب، ه

❖ ۱- گزینه ۲: گزینه ۱: وجه شبه: به پیچ و تاب افتد / گزینه ۳: وجه شبه: هزاران ناله دارد / گزینه ۴: وجه شبه: مشهور خوبانم - شب‌نشین کوی سربازان و رندانم / اما در گزینه ۲: مشبه: رنگ زمین، مشبه‌به: رخ من، ادات تشبیه: چون - مشبه: طبع زمان، مشبه‌به: دم من، ادات تشبیه: چون - وجه شبه در هر دو تشبیه محذوف است.

ریاضی ۹۸ - نظام جدید

❖ ۲- گزینه ۴: تشبیه - سخن گفتن شیرین پیش تو مثل خنده است. (سخن گفتن تو از شیرین هم دل‌انگیزتر است) - خنده تو مانند آب شیرین که هیچ، از آن هم شیرین‌تر است. (هر دو مصراع تشبیه تفضیل دارد) / ایهام - شیرین (مصراع اول): ۱- خوش، ۲- معشوقه فرهاد / استعاره - شکر: سخن شیرین / ایهام تناسب - شکر (به معنی معشوقه دیگر خسرو که در این بیت مدّ نظر نیست، با شیرین مصراع اول در معنی معشوقه خسرو، تناسب دارد.) (البته شیرین مصراع دوم هم می‌تواند ایهام تناسب ایجاد کند.)

نکته: با استفاده از تکنیک «خوب - بد - زشت» که در کتاب آرایه‌های ادبی مفصل به آن پرداخته‌ام، از طریق حذف گزینه می‌توان به راحتی گزینه‌های (۲) و (۳) را از طریق آرایه‌های حسن تعلیل و تناقض حذف کرد.

ریاضی ۹۸ - نظام جدید

❖ ۳- گزینه ۱: استعاره - جگر خم (اضافه استعاری) / تناقض - از مهر خاموشی گویا شدن دل / تشبیه - مهر خموشی (اضافه تشبیهی) / مراعات نظیر - دل و جگر - جوش و می و خم / مجاز - دل (وجود) / اسلوب معادله - مصراع دوم مثال و مصداقی برای مصراع اول است. نکته: با استفاده از قاعده و تکنیک «خوب - بد - زشت» می‌توان راحت‌تر به گزینه ۱) رسید و البته جواب نبودن گزینه ۳) هم با تکنیک «موک» تقریباً عیان است.

ریاضی ۹۸ - نظام جدید

❖ ۴- گزینه ۲: استعاره - (الف): مصراع اول تشخیص دارد و هر تشخیصی هم استعاره است. / تشبیه - (د): چو گوی / پارادوکس - (ب): به آزادگی گرفتار بودن / حسن تعلیل - (ج): علت پراکندگی و شوریدگی و سرگردانی زلف را این می‌داند که از حال دل من آگاه شده است. نکته: بدیهی است تکنیک «خوب - بد - زشت» ما را به شروع کردن با آرایه‌های پارادوکس و حسن تعلیل وامی‌دارد.

ریاضی ۹۸ - نظام جدید

❖ ۵- گزینه ۴: گزینه ۱: ۱- بهشتی رخ، ۲- طوبی قد، ۳- خورشید لقا / گزینه ۲: ۱- طاق ابروان، ۲- ابروانت به کمان (حتی از آن هم بهتر)، ۳- گیسوانت به کمند /

۸- گزینه ← جناس ← (ب): کوی و بوی / تشخیص ← (الف): ناز کردن و خجالت کشیدن سرو / مجاز ← (د): خط حکم / تضاد ← (ج): ستادم (ایستادم) و نشستم

نکته: استفاده از تکنیک‌های آرایه در حل چنین تست‌هایی یادتان نرود!

تجربی ۹۸ - نظام جدید

۹- گزینه ← تشبیه گسترده ← زلف چو چوگان تو - تشبیه فشرده (اضافه تشبیهی) ← گوی دل

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): تشبیه گسترده ← چون ذره سرگردان شود - روی چو خورشید / گزینه (۳): تشبیه گسترده ← چون مرغ سوی گلستان پرواز کنی / گزینه (۴): تشبیه فشرده ← آتش مهر

* تشبیه فشرده: تشبیهی است که فقط مشبه و مشبه‌به دارد و می‌تواند اضافه تشبیهی یا غیراضافه باشد.

انسانی ۹۸ - نظام جدید

۱۰- گزینه ← استعاره ← خورشید (چهره معشوق) / آب آتش (آبروی آتش) تشخیص است و هر تشخیصی هم استعاره است.

تشخیص ← آب آتش (آبروی آتش)

تلمیح ← آب حیات اشاره به داستان خضر

تضاد ← آب و آتش

نکته: نبودن «پارادوکس»، گزینه‌های (۳) و (۴) را طبق تکنیک «خوب - بد - زشت» حذف می‌کند.

انسانی ۹۸ - نظام جدید

۱۱- گزینه ← (۱): حسن تعلیل ← ندارد - جناس ← پیمان‌ه و پیمان / گزینه (۲): تلمیح ← اشاره به روز قیامت - ایهام ← ندارد / گزینه (۳): جناس ← چمن و سمن - حس آمیزی: ندارد /

گزینه (۳): ۱- تو مهر درخشنده، ۲- من ذره محتاج، ۳- تو خانه فروزنده / گزینه (۴): ۱- شیرین‌روش (کسی که روشش مانند شیرین است)، ۲- من مجنونم، ۳- شیرین‌منش، ۴- من فرهادم

تجربی ۹۸ - نظام جدید

۶- گزینه ← ایهام ← بوی (۱- رایحه، ۲- امید و آرزو) / تشبیه ← چو غنچه / جناس ← کوی و بوی، سر و بر (البته چون «بر» حرف است، این جناس ضعیف است.) / کنایه ← پرده دریدن (باز شدن و شکوفایی)

نکته: با تکنیک «خوب - بد - زشت» به راحتی می‌توان گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) را به دلیل نداشتن «حس آمیزی و تلمیح» حذف کرد.

تجربی ۹۸ - نظام جدید

۷- گزینه ← گزینه (۱): استعاره ← «دل بستن لاله» و «جان را پیشکش کردن غنچه» هر دو تشخیص هستند و هر تشخیصی هم استعاره است. این بیت اسلوب معادله ندارد چرا که دو مصراع مثال و مصداق هم نیستند و در یک موضوعند! / گزینه (۲): حسن تعلیل ← علت دل‌بسته زلف معشوق بودن را وابسته بودن تارهای زلف معشوق با جان عاشق می‌داند!! - مراعات نظیر ← دل و زلف و گیسو و رگ و جان / گزینه (۳): حس آمیزی ← بوی تو بشنود - مجاز ← خاک (گور) / گزینه (۴): تناقض ← توانایی در ناتوانی بود - استعاره ← «سرافرازی کردن زلف» تشخیص است و هر تشخیصی هم استعاره است.

نکته: با تکنیک «خوب - بد - زشت» و استفاده از آرایه خوب اسلوب معادله، به راحتی می‌توان در زمان اندک به گزینه (۱) رسید.

تجربی ۹۸ - نظام جدید

گزینه (۳): حس آمیزی ← رنگین‌سخن -
تشخیص ← بازیگوش بودن غنچه / گزینه
(۴): جناس تام ← چین (پیچش) و چین
(کشور چین) - حسن تعلیل ← ندارد
* با تکنیک «خوب - بد - زشت»، گزینه (۴)
به راحتی به خاطر حسن تعلیل حذف می‌شود.

زبان ۹۸ - نظام جدید

۱۶- گزینه (۳) مجاز ← (د): سر (قصد)
حسن تعلیل ← (ج): علت نترسیدن مردم
از طوفان، گریان بودن مداوم چشم من است
و غرق شدن مدام است.
حس آمیزی ← (ب): بوی شراب شنیدن
استعاره ← (ه): سنبل (موی معشوق) -
غنچه (صورت معشوق) - نشستن سرو در
چمن (تشخیص است)
ایهام ← (الف): عین (۱- مثل، ۲- چشمه)

زبان ۹۸ - نظام جدید

۱۷- گزینه (۱) تلمیح ← اشاره به پیدا
کردن تخلص «شهریار» از این بیت حافظ!
تضمین ← مصراع دوم را شاعر (شهریار) از
حافظ تضمین کرده است.
حسن تعلیل ← علت بی‌نیازی شعرم به تخلص
این است که روزگار، خود، بزرگی را به نام
بزرگان ثبت کرده است.

هنر ۹۸ - نظام جدید

۱۸- گزینه (۳) تشبیه ← ساز هستی
(اضافه تشبیهی) - آهنگ عدم (اضافه تشبیهی)
تضاد ← هستی و عدم
ایهام ← آهنگ (۱- صدا و موسیقی ۲- قصد
و عزم)

پارادوکس ← هر نوایی خموشی می‌سرود
حس آمیزی ← نوایی را و دیدم
* نبودن «حسن تعلیل» به راحتی گزینه‌های
(۱) و (۲) را حذف می‌کند!

هنر ۹۸ - نظام جدید

گزینه (۴): پارادوکس ← اگر جمعیت
(آرامش) می‌خواهی پریشان باش - مجاز
← طره (موی معشوق)
* با تکنیک «خوب - بد - زشت» سرعت
خود را در این تیپ سؤالات افزایش دهید.

انسانی ۹۸ - نظام جدید

۱۲- گزینه (۲) اسلوب معادله ← (د):
مصراع دوم مثال و مصداق مصراع اول است.
تلمیح ← (ب): آب زندگانی اشاره به
داستان خضر دارد.
تشبیه ← (الف): وصل، هجران است (وصل
مثل هجران است) - هجر باشد وصل (هجر
مثل وصل است)
حس آمیزی ← (ج): نگاه تلخ
۱۳- گزینه (۴) استعاره ← شکر (لب
معشوق)

ایهام تناسب ← شور (به معنای مزه شور
که قابل قبول نیست، با شکر تناسب دارد)
مجاز ← جهان و عالم (مردم)

اغراق ← اغراق در اشتیاق جهانیان و اغراق
در زیبایی و تأثیر معشوق

زبان ۹۸ - نظام جدید

۱۴- گزینه (۱) تشبیه ← برگ نشاط
(اضافه تشبیهی)

استعاره ← شیرازه گلزار (اضافه استعاری) -
خار و خس ما (وجود ما)
پارادوکس ← بی‌برگی برگ است - خار و
خس شیرازه گلزار است
مجاز ← چمن (باغ)

زبان ۹۸ - نظام جدید

۱۵- گزینه (۳) گزینه (۱): پارادوکس ←
بالا گرفت کارم در منتهای پستی - مجاز
← ندارد / گزینه (۲): تلمیح ← اشاره
به داستان اسکندر و اشاره به آب جلت
و داستان خضر - استعاره ← ندارد /

۱۹- گزینه ۱ / گزینه (۱): تشبیه ←
عالم پرشور مثل موج سراب است - مجاز
← ندارد (دقت کنید عالم در این بیت
معنی مردم نمی‌دهد). / گزینه (۲): تناقض
← تازگی حُسن از نرگس بیمار است،
معمور (آبادی) آفاق از دل‌های خراب است
- استعاره ← نرگس (چشم) / گزینه (۳):
حس آمیزی ← گریه تلخ / ایهام تناسب ←
شور (در معنی مزه شور که اینجا نمی‌خورد،
با تلخ تناسب دارد) / گزینه (۴): تلمیح ←
اشاره به داستان لیلی و مجنون - جناس ←
سراب و شراب

خارج ۹۸ - نظام جدید

۲۰- گزینه ۴ / مجاز ← (ه): جام (شراب)
تشبیه ← (ج): جام کدورت (اضافه
تشبیهی)، چو دُرْدی
استعاره ← (الف): «حلقه زلف تو در غارت
جان می‌زند» تشخیص است و هر تشخیصی،
استعاره است.
ایهام تناسب ← (ب): مردم (در معنی مردمک
چشم که نمی‌خورد، با چشم تناسب دارد)
تلمیح ← (د): «آلست» اشاره دارد به روز
خلقت و آیه‌ای از قرآن (الَّسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى)

هنر ۹۸ - نظام جدید

خارج ۹۸ - نظام جدید

۲۱- گزینه ۱ / گزینه (۱): ۱- خورشیدی
چون تو، ۲- ایوان حُسن، ۳- ذره‌ای چون
من، ۴- میدان عشق / گزینه (۲): ۱- زندان
عشق (ترکیب شب فراق می‌تواند تشبیه
ضعیفی در یکی از معانی خود ایجاد کند).
/ گزینه (۳): ۱- سوزن فکرت، ۲- رشته
طاقت / گزینه (۴): ۱- آشفته سخن چو زلف
جانان، ۲- چون کار جهان

هنر ۹۸ - نظام جدید

۲۲- گزینه ۱ / گزینه (۲): سر مجاز از
قصد / گزینه (۳): سر (اول) مجاز از جان -
سر (دوم) مجاز از فکر / گزینه (۴): سر مجاز
از قصد
اما در گزینه (۱) می‌گوید ای عقل از سرم
برو و معنی «سر» حقیقی است نه مجازی!

۲۳- گزینه ۳ / گزینه (۱): پارادوکس
← تا صید شدم رستم - تشبیه: کمند زلف
(اضافه تشبیهی) / گزینه (۲): تشبیه ← صبح
امید (اضافه تشبیهی) - استعاره ← «خندیدن
امید» تشخیص است و هر تشخیصی هم
استعاره است. / گزینه (۳): ایهام ← ندارد
- تلمیح ← کلمات «شیرین و شکر» با اینکه
معنی مستقیم شیرین و شکر داستان خسرو
و شیرین را نمی‌دهد اما اشاره و یادآور آن
داستان است. / گزینه (۴): حسن تعلیل ←
علت خمیده شدن ماه یک‌شبه، صفتی است
که خورشید بر او گذاشته است. - استعاره
← «مُتّ گذاشتن خورشید بر ماه و مُتّ دار
شدن ماه در مقابل پرتو خورشید» تشخیص
است و هر تشخیصی هم استعاره است.

خارج ۹۸ - نظام جدید

۲۴- گزینه ۲ / تشبیه ← (ب): دل به
کعبه حاجت
مجاز ← (د): دل (کل وجود)
حس آمیزی ← (الف): صحبت رنگین
اسلوب معادله ← (ج): مصراع دوم مثال و
مصدیقی برای مصراع اوّل است.
*بدیهی است که تکنیک «خوب - بد
- زشت» ما را به شروع با آرایه‌های
«حس آمیزی و اسلوب معادله» وا می‌دارد.

خارج ۹۸ - نظام جدید

* جواب اولیه سازمان سنجش به این سؤال، گزینه (۳) بوده که بدیهی است، اشتباه است و احتمالاً در کلید نهایی اصلاح خواهد شد.

خارج ۹۸ - نظام جدید

۲۵- گزینه ۴ خسرو: ۱- خسرو پرویز (عاشق شیرین) ۲- شاه و والامقام / شیرین (ایهام تناسب): ۱- خوش ۲- معشوقه خسرو (که در این معنا با خسرو و شکر تناسب دارد.) / شکر (ایهام تناسب): ۱- شکر و شیرینی ۲- نام معشوقه دیگر خسرو (که در این معنی با خسرو و شیرین تناسب دارد.)

اختصاصی انسانی ۹۸ - نظام جدید

۲۶- گزینه ۲ کنایه ← تشنه روی توام (نیازمندی)

تشبیه ← روی معشوق به آبی تشبیه شده است که عاشق نیازمند آن است.
ایهام ← بوی (۱- رایحه ۲- امید و آرزو) جناس ناهمسان (ناقص) ← بوی و روی

اختصاصی انسانی ۹۸ - نظام جدید

۲۷- گزینه ۴ گزینه (۱): تشبیه ← بر سیمین (بر همچون سیم)، احوال ما زرین کند (احوال ما را همچون زر کند) - استعاره ← قمر (معشوق)، تنگ شکر (لب معشوق) / گزینه (۲): تشبیه ← مشک زلف (اضافه تشبیهی) - استعاره ← «مشک و عنبر بو کند» تشخیص و استعاره است. / گزینه (۳): تشبیه ← کام و دهان من مانند تنگ شکر شود - استعاره ← بت شیرین دهان (معشوق) / گزینه (۴): تشبیه ← ندارد - استعاره ← «چنگ ناله می‌کند» تشخیص و استعاره است.

اختصاصی انسانی ۹۸ - نظام جدید

۲۸- گزینه ۲ گزینه (۱): هزار (۱- بلبل ۲- هزار بار) / گزینه (۳): بو (۱- امید و آرزو ۲- رایحه) / گزینه (۴): پرده (۱- مخفی ۲- اصطلاح موسیقی) - می‌زنی (۱- دنبال کردن ۲- نواختن) - باری (۱- یک‌بار ۲- خلاصه) - عشاق (۱- عاشقان ۲- اصطلاح موسیقی) نکته: البته بدیهی است که ایهام گزینه (۳) ضعیف است چون معنی «رایحه دانه» چندان مناسب نیست. از طرفی در گزینه (۲) هم، «تاب» در معانی «پیچ و تاب» و «اضطراب» می‌تواند باشد. جواب این تست از طرف سازمان سنجش گزینه (۲) بوده است.

اختصاصی انسانی ۹۸ - نظام جدید

۲۹- گزینه ۱ تشبیه ← دهان خندان معشوق به غنچه تشبیه شده است و از آن هم برتر دانسته شده است (تشبیه تفضیل) - استعاره ← پسته خندان (دهان معشوق) - «غنچه به صد آه و فغان برخیزد» تشخیص است و هر تشخیصی استعاره است. - مجاز ← چمن (باغ و بوستان)

* دقت کنید در گزینه (۴)، «خاک سر راهت شدم» تشبیه است و «لعبت» استعاره است اما مجاز ندارد!

اختصاصی انسانی ۹۸ - نظام جدید

۳۰- گزینه ۱ گزینه (۱): تلمیح ← اشاره به داستان یوسف و یعقوب - ایهام ← ندارد («بو» فقط معنی «رایحه» می‌دهد.) / گزینه (۲): لف و نشر ← خسرو و فرهاد (لف‌ها) و زر به ترازو و زور به بازو (نشرها)، به عبارتی خسرو، زر به ترازو و فرهاد، زور به بازو دارد. - واج آرایی ← تکرار واج «ز» در مصراع دوم / گزینه (۳): ایهام تناسب ← مهر (۱- محبت و عشق که در این معنی با لطف تناسب دارد

۲- خورشید که در این معنی با مَه تناسب دارد) - اسلوب معادله ← مصراع دوم مثال و مصداقی برای مصراع اوّل است. / گزینه (۴): تشبیه ← باده گلگون (همچون گل، به رنگ گل)، مینا نقاب - حس آمیزی ← معنی رنگین

اختصاصی انسانی ۹۸- نظام جدید

۳۱- گزینه ۲ مجاز ← (ب): مصراع (شعر)

ایهام ← (د): دور از آن (۱- فراق ۲- از آن دور باد) (بندبند ایهام تناسب دارد چرا که در یک معنی با ترجیع بندی تناسب دارد). حسن تعلیل ← (الف): علّت به وجود آمدن مشک در آهوی ختن، خون خوردن است استعاره ← (ج): غنچه (دهان) - ای نسیم عافیت (تشخیص و استعاره است)

اختصاصی انسانی ۹۸- نظام جدید

۳۲- گزینه ۴ استعاره ← (ج): «حالت دژم داشتن و دم زدن نرگس» تشخیص است و هر تشخیصی استعاره است.

حس آمیزی ← (ه): خنده شیرین - گریه رنگین حسن تعلیل ← (ب): علّت آمدن ابر جلوی خورشید را این می داند که آفتاب وقتی معشوق زیبا را می بیند خجالت زده می شود و آستینش را جلوی صورتش می گیرد. ایهام ← (د): شیرین (دوم) (۱- خوش ۲- معشوقه خسرو)

لف و نشر ← (الف): شب و روز (لف ها، لف ۱: شب، لف ۲: روز)، خورشید و مه (نشرها، نشر ۲: خورشید، نشر ۱: مه)

اختصاصی انسانی ۹۸- نظام جدید